

«Затверджую»
Зав. кафедри
Гістології, цитології, ембріології та
патологічної морфології з курсом
судової медицини
проф. Ситнікова В.О.
«26» серпня 2024р.

**Календарно-тематичний план практичних занять з ПАТОМОРФОЛОГІЇ для здобувачів вищої освіти 3 курсу
(V семестр) медичного факультету на 2024-2025 навч. рік.**

№	Тема	Кількість годин	Групи
	Розділ дисципліни 1. Загальна патоморфологія.		
1	Тема 1. Практичне заняття 1. Вхідний контроль. Предмет і задачі патоморфології. Методи патоморфологічних досліджень. Основні етапи розвитку патоморфології. Елементи ультраструктурної патології клітини. Загальна та системна молекулярна патологія. Молекулярні основи патогенезу. Пошкодження клітинної мембрани. Клітинно-матриксні взаємодії. Морфологія оборотнього і необоротнього ушкодження клітин і тканин. Внутрішньоклітинне накопичення білків, вуглеводів та ліпідів.	2,0	1-7 8-13 14-15
2	Тема 2. Практичне заняття 2. Морфологічні зміни екстрацелюлярного матриксу (строми) як відповідь на пошкодження (стромально-судинні дистрофії). Патоморфологія позаклітинного накопичення складних білків (гіаліноз), жирів та ліпідів. Виснаження організму.	2,0	1-7 8-13 14-15
3	Тема 3. Практичне заняття 3. Порушення обміну речовин і їх метаболізму. Морфологія патологічного накопичення ендогенних і екзогенних пігментів. Молекулярна патологія еритроцитів, гемоглобінопатія. Структура гемоглобіну. Морфологія порушення мінерального обміну.	2,0	1-7 8-13 14-15
4	Тема 4. Практичне заняття 4. Некроз-визначення, терміни і фази розвитку, наслідки. Клініко-морфологічні форми некрозу.	2,0	1-7 8-13

	Патологічна анатомія поліорганної недостатності. Основи танатології. Смерть, механізми, ознаки. Біологічні, медичні, соціальні аспекти внаслідок хронічного невиліковного захворювання. Поняття танатогенеза. Структурні механізми припинення діяльності життєво важливих органів при природному перебігу хвороби. Ускладнення припинення роботи серця, легенів, головного мозку, нирок, печінки. Молекулярні механізми загибелі клітин. Молекулярні механізми загибелі клітин. Кінцевий результат ушкодження – загибель клітин – загибель клітини. Апоптоз : зовнішній, внутрішній. Аутофагія. Некроптоз.		14-15
5	Тема 5. Практичне заняття 5. Практичні навички за розділом: Введення. Морфологія ушкодження і загибель клітин та тканин.	2,0	1-7 8-13 14-15
6	Тема 6. Практичне заняття 6. Гострі системні розлади кровообігу (гостра коронарна недостатність, шок) та системні розлади кровообігу при хронічній серцевій недостатності та їх наслідки. Регіональні розлади кровообігу (гіперемія, ішемія, плазморагія, кровотеча та крововилив). Порушення утворення й обігу лімфи.	2,0	1-7 8-13 14-15
7	Тема 7. Практичне заняття 7. Порушення гемостазу: геморагічний синдром, тромбоз, ДВЗ-синдром. Емболія. Тромбоемболія легеневої артерії, танатогенез. Молекулярні основи порушень згортання крові, їх діагностика та корекція. Гемостатичний баланс. Порушення згортання крові (коагулопатії) та їх класифікація.	2,0	1-7 8-13 14-15
8	Тема 8. Практичне заняття 8. Запалення: причини, морфогенез. Патоморфологія ексудативного запалення.	2,0	1-7 8-13 14-15
9	Тема 9. Практичне заняття 9. Проліферативне (продуктивне) запалення: з утворенням загострених кондилом, навколо тварин-паразитів, проміжне продуктивне запалення, гранульоматозне запалення. Специфічне проліферативне запалення.	2,0	1-7 8-13 14-15
10	Тема 10. Практичне заняття 10. Практичні навички за розділом: Порушення крово- та лімфообігу. Запалення.	2,0	1-7 8-13 14-15
11	Тема 11. Практичне заняття 11. Молекулярно-патоморфологічні основи імунної відповіді. Імунна система у пренатальний і постнатальний період. Патологія імунних процесів: амілоїдоз, реакції гіперчутливості, реакція відторгнення трансплантату. Імунна недостатність. Аутоімунні хвороби.	2,0	1-7 8-13 14-15
12	Тема 12. Практичне заняття 12.	2,0	1-7

	Регенерація. Структурні основи фізіологічної адаптації органів і клітин. Морфологія процесів акомодатції клітин. Компенсаторно-приспосувальні процеси.		8-13 14-15
13	Тема 13. Практичне заняття 13. Онкогенез. Анатомо-мікроскопічні особливості та види росту доброякісних і злоякісних пухлин. Морфологічна характеристика основних етапів розвитку злоякісних пухлин. Клініко-морфологічна номенклатура пухлин. Доброякісні та злоякісні неепітеліальні (мезенхімні) пухлини. Саркома: особливості розвитку й метастазування. Пухлини фібробластичного, міофібробластичного та фіброгістіоцитарного генезу. Пухлини з жирової та м'язової тканини, пухлини з судин.	2,0	1-7 8-13 14-15
14	Тема 14. Практичне заняття 14. Пухлини з епітелію: доброякісні органонеспецифічні епітеліальні пухлини, рак (особливості розвитку, метастазування, гістологічні форми).	2,0	1-7 8-13 14-15
15	Тема 15. Практичне заняття 15. Морфологічні особливості епітеліальних пухлин окремих органів.	2,0	1-7 8-13 14-15
16	Тема 16. Практичне заняття 16. Номенклатура і морфологічні особливості пухлин нервової тканини. Особливості пухлин центральної нервової системи.	2,0	1-7 8-13 14-15
17	Тема 17. Практичне заняття 17. Номенклатура та морфологічні особливості пухлин, що походять із меланінутворюючої тканини.	2,0	1-7 8-13 14-15
18	Тема 18. Практичне заняття 18. Практичні навички за розділом: Імунопатологічні процеси. Регенерація, процеси адаптації та компенсації. Пухлини.	2,0	1-7 8-13 14-15

Завуч кафедри

доц. Литвиненко М.В.

